

I n f o r m a c j a

o sprawach karnych, dotyczących " wypadków marcowych ", w których wystąpiło 28 oskarżonych, osądzonych przez Sąd Powiatowy dla Miasta Krakowa w Krakowie .

I. Mechanizm działania oskarżonych w świetle ustaleń wyroków sądowych :

Wypadki marcowe nastąpiły w Krakowie , przede wszystkim w dniu 13 marca 1968 r. na dziedzińcu II Domu Akademickiego , oraz w salach Collegium Novum i na ulicach , położonych pomiędzy tym Domem Studenckim i głównym budynkiem U J .

Podczas tych zajęć sześć osób spośród osądzonych brało udział w zgromadzeniach i zebraniach na terenie Domów Akademickich , cztery osoby znieważyły organa M O wyrazami " faszyci, gestapo" i innymi, dwie osoby dopuściły się zniewagi funkcjonariuszy M O, i jedna osoba dokonała napaści na milicjanta przy użyciu ręki . W następnych dniach wystąpiły przejawy wysyłania oszczerczych listów do znajomych / 2 osoby /, rozpowszechniania fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny / osiem osób /, a to poprzez ulotki, zatytułowane " Deklaracja ruchu studenckiego " , " Do społeczeństwa " , " Robotnicy - odpowiedź na oszczerstwa prasy " , oraz ulotki powiadaniające o rzekomej śmierci studentki Marii Woroneckiej, a także dwa wypadki z art. 22 mkk., polegające na rozpowszechnianiu afiszów , nawet i karykatur, obrazujących rzekomą brutalność i bezwzględność organów porządkowych w likwidowaniu wystąpień studenckich, oraz przedstawiających w ujemnym świetle działalność przywódców państwowych .

Czyny oskarżonych nie spowodowały szkód materialnych, natomiast nastąpiły nieznaczne szkody w postaci wybicia szyb, na skutek interwencji organów M O .

Działalność oskarżonych z art. 164 § 1 kk. była o tyle zorganizowana / choć oskarżeni ci nie zostali uznani za organizatorów zgromadzeń w rozumieniu § 2 tegoż artykułu /, że wiązała się z zarządzeniami nie ustalonych przewodniczących tych zgromadzeń.

I n f o r m a c j a

o sprawach karnych, dotyczących " wypadków marcowych ", w których wystąpiło 28 oskarżonych, osądzonych przez Sąd Powiatowy dla Miasta Krakowa w Krakowie .

I. Mechanizm działania oskarżonych w świetle ustaleń wyroków sądowych :

Wypadki marcowe nastąpiły w Krakowie , przede wszystkim w dniu 13 marca 1968 r. na dziedzińcu II Domu Akademickiego , oraz w salach Collegium Novum i na ulicach , położonych pomiędzy tym Domem Studenckim i głównym budynkiem U J .

Podczas tych zajęć sześć osób spośród osądzonych brało udział w zgromadzeniach i zebraniach na terenie Domów Akademickich , cztery osoby znieważyły organa M O wyrazami " faszyci, gestapo" i innymi, dwie osoby dopuściły się zniewagi funkcjonariuszy M O, i jedna osoba dokonała napaści na milicjanta przy użyciu ręki . W następnych dniach wystąpiły przejawy wysyłania oszczerczych listów do znajomych / 2 osoby /, rozpowszechniania fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny / osiem osób /, a to poprzez ulotki, zatytułowane " Deklaracja ruchu studenckiego " , " Do społeczeństwa " , " Robotnicy - odpowiedź na oszczerstwa prasy " , oraz ulotki powiadaniające o rzekomej śmierci studentki Marii Woroneckiej, a także dwa wypadki z art. 22 mkk., polegające na rozpowszechnianiu afiszów , nawet i karykatur, obrazujących rzekomą brutalność i bezwzględność organów porządkowych w likwidowaniu wystąpień studenckich, oraz przedstawiających w ujemnym świetle działalność przywódców państwowych .

Czyny oskarżonych nie spowodowały szkód materialnych, natomiast nastąpiły nieznaczne szkody w postaci wybicia szyb, na skutek interwencji organów M O .

Działalność oskarżonych z art. 164 § 1 kk. była o tyle zorganizowana / choć oskarżeni ci nie zostali uznani za organizatorów zgromadzeń w rozumieniu § 2 tegoż artykułu /, że wiązała się z zarządzeniami nie ustalonych przewodniczących tych zgromadzeń.

Nadto sześć osób skazanych z art. 170 kk. działało w sposób zorganizowany pod wpływem emisariusza studenckiego z Warszawy / II rok Ekonomii Politycznej UW - Bogdana Baumwittera / . Poza tym, inne osoby dopuściły się przypisanych im czynów w sposób żywiołowo - przypadkowy, objęci tłumem i działający pod wpływem nastrojów politycznych i psychozy podniecenia .

Brak danych do ustalenia , czy oskarżeni byli powiązani z jakimiś grupami czy kołami studenckimi, poza tym , że byli bywalcami klubów studenckich - jak " Jaszczury " , " Żaczek " , " Nawojka " .

W szczególności żadna z osób osądzonych nie była członkiem ukonstytuowanego wtedy w środowisku studentów krakowskich " Komitetu 25 " , ani też nie ustalono jakichkolwiek kontaktów z tym " Komitetem " .

II. Charakterystyka skazanych :

Pod względem pochodzenia społecznego podział oskarżonych przedstawia się następująco :

a. pochodzenie robotnicze	- 8
b. -"- chłopskie	- 3
c. inteligencja pracująca	-15
d. pochodzenie rzemieślnicze	- 2 .

Dane o rodzicach oskarżonych są przeciętne, z tym, że ojcowie trojga oskarżonych byli dyrektorami większych jednostek gospodarczych . Oskarżeni wg przynależności społecznej dzielą się na następujące grupy :

a. studenci	- 20
b. uczniowie	- 1
c. pracownicy nauki	- 2
d. robotnicy	- 2
e. intelig.prac.	- 3

Spośród 28 osób osądzonych należeli -

a. P Z P R	- 1 /Kunicki Bogdan /
b. Z M S	- 3
c. Z S P	- 16

Natomiast tylko dwie osoby były poprzednio karane za przestępstwa kryminalne .

Do winy nikt się nie przyznał , natomiast większość przyznała się do popełnienia zarzucanych im czynów, twierdząc, że w ich rozumieniu nie są to przestępstwa, lecz dążenie do prawdy i korzystanie z praw konstytucyjnych . Nie było przypadków jakiegoś brutalnego , czy niegodnego zachowania się oskarżonych przed Sądem .

III. Wpływ środowiska skazanych na ich działalność :

Jakiegokolwiek wpływu ujemnego środowisk rodzinnych na oskarżonych , nie ujawniono, tym bardziej, że rodzice przeważającej większości oskarżonych, mieszkają poza Krakowem . Można natomiast przyjąć, że niedostateczna praca wymienionych organizacji społeczno- politycznych, zaważyła na czynach oskarżonych, ponieważ żaden z nich nie odczuł potrzeby skontaktowania się ze swoją organizacją, jak ma się zachować wobec toczących się wydarzeń, lecz działał indywidualnie .

IV. Odpowiedzialność jaką ponieśli skazani :

Orzeczone kary przedstawia szczegółowo załączona tabela .

W stosunku do 14 skazanych zastosowano dobrodziejstwo art. 61 kk., orzekając w dziewięciu przypadkach dozór ochronny kuratora sądowego lub organizacji społecznej .

Orzekając o karze , Sąd brał pod uwagę jako okoliczności łagodzące dotychczasową niekaralność, niekiedy młodociany wiek i brak doświadczenia politycznego oraz psychiczny nacisk tłumu i ulicy .

Natomiast jako okoliczności obciążające , Sąd traktował poważnie niebezpieczeństwo związane z ich czynami, a w stosunku do tych, którzy dopuścili się przestępstw po 13 marca 1968 r., że podjęli działalność przestępczą mimo istniejącej napiętej sytuacji społeczno - politycznej, zwłaszcza w środowiskach młodzieżowych . Prócz tego były brane pod uwagę okoliczności indywidualne, jak stan zdrowia, czy przebyta droga życiowa .

V. Trudności, jakie musiały /musiały/ pokonywać Sądy w związku z rozpoznawaniem wymienionych spraw :

Na ogół poziom postępowania przygotowawczego w tych sprawach był należyty poza jedną sprawą przekazaną do uzupełnienia dochodzenia w trybie art. 305 kpk.

Trudności kwalifikacyjne nie zostały stwierdzone, z tym, że wystąpiły różnice pomiędzy Sądem Powiatowym a Sądem Wojewódzkim, który w jednej sprawie z art. 132 § 1 kk. nie dopatrzył się charakteru chuligańskiego, oraz także w jednej sprawie / obejmującej 5 oskarżonych /, zmienił kwalifikację z art. 164 § 2 kk. na art. 164 § 1 kk.

VI. Praca Sądów od strony organizacyjnej :

Wszystkie akta tych spraw były badane przez Kierownictwo Sądu Wojewódzkiego i Powiatowego, po czym ustalone zostały składy orzekające tak odnośnie Sędziów jak i ławników.

Przy rozpoznawaniu poważniejszych spraw, Sędziowie orzekający informowali na bieżąco o toku postępowania.

Na sali rozpraw byli obecni przedstawiciele Kierownictwa Sądu Wojewódzkiego i Powiatowego.

Sędziowie orzekający na bieżąco korzystali z konsultacji odnośnie problemów prawnych i faktycznych, oraz otrzymali informację polityczną, pochodzącą z Wydziału Administracyjnego KW P Z P R.

Rozprawy były prowadzone przy zachowaniu spokoju, kultury i powagi z wyjątkiem jednej sprawy, w której na tle polemiki pomiędzy oskarżycielem a obrońcą doszło do głośnej reakcji wśród publiczności / rozmowy, śmiechy /, wobec czego zwrócono uwagę przewodniczącemu na potrzebę bardziej stanowczego uspakajania publiczności. Jednakże do żadnych ekscesów nie doszło.

Sprawy te wywoływały duże zainteresowanie wśród młodzieży studenckiej, wobec czego rozprawy odbywały się celowo w odpowiednich salach, ułatwiających utrzymanie porządku i bezpieczeństwa.

Kraków, dnia 23.IV.1969 r.

Opracował :
Jurkowski
/ Józef Jurkowski /
Sędzia Sądu Wojewódzkiego.

MP.